

Uchwała Nr 4200/I/39/2023

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 24 stycznia 2023 r.

w sprawie: opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta Ustroń wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) oraz art. 13 pkt 10, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) - I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący: Tadeusz Stawowczyk

Członkowie: Krystyna Zawiślak

Bernadeta Dziedziak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o prawidłowości planowanej kwoty długu **Miasta Ustroń**, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań – z zastrzeżeniami zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wpłynęły uchwały Rady Miasta Ustroń z dnia 22 grudnia 2022 r.:

- Nr XLV/634/2022 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Ustroń,
- Nr XLV/635/2022 w sprawie budżetu Miasta Ustroń na rok 2023.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) regionalna izba obrachunkowa - na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej - przedstawia opinię w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 tej ustawy.

Po analizie treści przedłożonych uchwał I Skład Orzekający zważył, co następuje:

Prawidłowość planowanej kwoty długu Miasta Ustroń, sporządzonej na okres obejmujący lata 2023-2034, Skład Orzekający ocenił w szczególności pod kątem spełniania relacji określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Na podstawie danych wynikających z przedłożonych uchwał Skład Orzekający stwierdził, że prognoza kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego została przyjęta na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Ostateczna spłata długu gminy ma nastąpić w 2034 roku. W roku 2023 planuje się kwotę długu w wysokości 60.331.249,49 zł, co stanowi 56,8% dochodów ogółem budżetu w tym roku (i odpowiednio 62,6 % dochodów bieżących), a najwyższy nominalny poziom zadłużenia tej jednostki samorządu terytorialnego jest prognozowany w 2024 r. i ma osiągnąć kwotę 62.964.703,71 zł, co ma stanowić 51,9 %, dochodów ogółem budżetu przyszłego roku (i odpowiednio 57,0 % dochodów bieżących). Prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem obligatoryjnej relacji, o której mowa w art. 243 wyżej powołanej ustawy o finansach publicznych.

Dokonując oceny prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta Ustroń, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, Skład postanowił wydać pozytywną opinię w tym przedmiocie, jednakże uwarunkowaną następującymi zastrzeżeniami:

- w przyjętej wieloletniej prognozie finansowej utrzymana została w dalszym ciągu niepokojąca tendencja znacznego wzrostu kwoty długu w roku 2023 i w roku 2024, w stosunku do lat minionych (w tym do lat 2020 – 2022, gdzie nastąpił skokowy wzrost wysokości długu, osiągając poziomy od ok. 41 mln zł do ponad 48 mln zł - wg danych na koniec III kwartału 2022 r.), albowiem planowane jest zaciągnięcie kolejnych zobowiązań zwrotnych: w roku 2023 w kwocie 15 mln zł oraz w roku 2024 w kwocie 7 mln zł, pomimo iż jednostka dysponuje znaczącymi kwotami przychodów pochodzących zarówno z wolnych środków, jak i z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, o których mowa odpowiednio w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych,
- ostateczna spłata długu ma nastąpić w stosunkowo odległej perspektywie czasowej, aż do roku 2034, a rozchody z tytułu spłat zadłużenia w kolejnych latach będą znaczącym obciążeniem dla kolejnych budżetów gminy i zostały zaplanowane z trendem rosnącym w poszczególnych latach,

począwszy od kwoty 2.855.393,25 zł w roku 2023 do kwoty maksymalnej 8.725.631,00 zł w roku 2031,

- wysoki poziom długu Miasta Ustroń przekłada się również na konieczność ponoszenia znacznych wydatków na jego obsługę, które w okresie objętym prognozą założono na poziomie ok. 24 mln zł. Wysokość tych wydatków może być jednak niewystarczająca z uwagi na utrzymującą się niestabilną sytuację makroekonomiczną i rosnące koszty obsługi zadłużenia,

- bardzo istotną okolicznością mającą wpływ na możliwość niezakłóconej spłaty zadłużenia gminy jest konieczność osiągnięcia w poszczególnych latach odpowiednich nadwyżek operacyjnych budżetu, natomiast w roku 2023 planowany jest jednak znaczny deficyt operacyjny w kwocie - 9.256.604,48 zł, który będzie musiał być sfinansowany przychodami budżetu, zgodnie z regulacją zawartą w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Również zaplanowanie wysokich kwot nadwyżek operacyjnych w kolejnych latach, a zwłaszcza w okresie lat 2026-2032, które mają się kształtować na poziomie ok. 13 – 14 mln zł, w ocenie Składu może być niezwykle trudne do osiągnięcia, a będzie miało znaczący wpływ na możliwość spełnienia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Skład w tym miejscu sygnalizuje, że w latach 2025-2029 występuje bardzo mały tzw. „margines bezpieczeństwa” związany z koniecznością spełnienia ww. relacji, kształtujący się na poziomie od 0,84% w roku 2025 do zaledwie 0,15% w roku 2029. Istotną okolicznością wpływającą na kształtowanie się aktualnej sytuacji finansowej jednostki będą dane obrazujące zrealizowanie budżetu miasta w 2022 roku, które mogą w sposób znaczący wpłynąć na wyliczenie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Skład po raz kolejny wskazuje na konieczność podjęcia przez organy tej jednostki samorządu terytorialnego odpowiedzialnych działań zmierzających do ograniczania poziomu zadłużenia, co w sposób istotny przekłada się na możliwość realizacji zadań publicznych przez gminę, i tym samym warunkuje prawne możliwości uchwalania budżetu i wieloletniej prognozy finansowej w kolejnych latach, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Skład Orzekający uznał, że planowana kwota długu, w okresie objętym prognozą, aktualnie kształtuje się na poziomie zapewniającym przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych regulujących dopuszczalny poziom zadłużenia jednostki, jednakże z uwzględnieniem powyżej sformułowanych zastrzeżeń. Skład zaznacza jednak, że dane wykazywane w poszczególnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową, obejmującą również kwotę długu gminy, winny być każdorazowo weryfikowane z uwzględnieniem ustawowego wymogu realistyczności, stosownie do regulacji zawartej w art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia I Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji uchwały.

Zgodnie z art. 230 ust. 4 w związku z art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych niniejsza uchwała winna zostać opublikowana w terminie 7 dni od daty otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk